

Fiskestrid på Skibsted Fjord Anno 1731

Af Bjarne Madsen, Astrupvej 6, 7755 Bedsted

Skibsted Fjord

I 16-1700-tallets knappe bondesamfund var fiskerettigheder ofte en betydelig naturressource. Fisk var en væsentlig del af den daglige kost. Landgildens udspecificisering i naturalier viser ofte fisk som afgift - herunder ål. I skødernes opregning af ejendommenes herlighedsrettigheder nævnes typisk: ”Herlighed: være sig Agger, Eng, Heede, krat og moser, samt Kier, fiskevand og fægang, vaat og tørt - Intet Undtagen i nogen maade af det, som der nu tilliger af alders tid tilliget haver og med Rette bør der til at ligge.” - Og der var ikke blot tale om tomme fraser. 1)

Udadtil forsvarede fællesskabet - d.v.s. ejerlaugene - disse rettigheder mod andre. Således indstævnedes Sindrup bymænd for herredstinget den 31. maj 1731 Holmgaard, Ydby, Tvolm og Gundtoft Mølles beboere for ulovlig fiskeri på Sindrup grunde. 2) Tilsvarende følte Ydby-folkene sig på Skibsted Fjord generet af Thyholmboer, hvorfor de søgte deres ret stadfæstet ved en stævning til herredstinget at møde 1. november 1731. Stævningen, oplæst for Lyngs sogns beboere, lød således:

”Saa som Menige Ydbye mend og beboere samt Sign. Michel Qwistgaard til Skibstedgaard udi Nestafvigte Aaringer som indeværende aar, ugierne maa erfare, hvorledes Een-del af Lyngs

Sogns beboere på Thyholm indtrenger sig med ulovlig brugsel (som) de sig dumdristig tiltager paa Ydbye byes tilligende Grunde, hvor de paa adskillige tider og stæder, saavel om foraaret som efter høsten indsniger sig at fiske og drage vaad i byens bedste fiskevande og dretsteder, Ja end og med deres fiske Redskaber og aarer over-Roer, Sønder-river og beskadiger Ydbye mænds Neede og fiskegarn, hvoraf vedkommende største Skade og Prejudits tilfoyes, hvorfor bem.te Ydbye mænd og Skivstedgaards ejere og beboere højliggen aarsages her ved at lade indvarsle forberørte Lyngs Sogn enhver og umyndige med laugværge, alle at møde paa Hassings Refs herredsting d. Iste November førstkommende, Imod forbud og den lovlige paastand, de da for Retten agter at lade gjøre, at anhøre samt Rettens forventede Kiendelse til Confirmation og Stadfæstelse paa forbudet melt er, at hensigtende til slig u-lovlig handling og Misbrug overalt at faa afskaffed, med alt deraf dependerende, som yderligere for Retten skal vorde Demonstreret.”

Eftersom der ikke kom indsigelser fra beboere i Lyngs sogn, stadfæstede retten 14 dage senere Ydby bys og Skibstedgaards forbud mod ulovlig fiskeri på deres grunde.